

Tilsynets beretning ved Århus Friskoles generalforsamling d. 14. april 2010

Århus Friskole har tilknyttet to tilsynsførende:

Bodil Nygaard, tidligere lærer og forælder på Århus Friskole, og Lars Kjær, tidligere forælder og bestyrelsesmedlem på skolen.

Om tilsynet:

Det er et lovkrav, at der skal være én eller flere tilsynsførende, der fungerer som bindeled mellem skolens forældrekreds og det offentlige. De tilsynsførende vælges af forældrekredsen for fire år ad gangen. Som tilsynsførende skal man være uvildig, dvs. hverken i familie med nogen på skolen eller ansat dér.

Tilsynet holder øje med:

Skolens samlede undervisningstilbud – især elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk

At skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre

At undervisningssproget er dansk, og at skolelederen behersker dansk i skrift og tale. Tilsynet skal vurdere skolens undervisningsmaterialer og drøfte indholdet af undervisningsplanerne med lærere og ledelse.

Der kræves:

Mindst ét årligt besøg på skolen, og besøget skal udgøre en hel skoledag

Overværelse af undervisning i dansk – engelsk – matematik/regning

Tilsynet læser skolens hjemmeside- deltager i generalforsamlingen – har drøftelser med lærere og skoleleder – overværer undervisningen – diskuterer skolens værdigrundlag – vurderer elevernes standpunkt.

Sådan har vi gjort det i det forløbne skoleår:

Vi har fulgt med i skolens hverdag via ugebrev, læst lærermødereferater og bestyrelsesmøde referater, gennemgået årets standpunktskarakterer og årskarakterer.

Vi har deltaget i arrangementer på skolen, bl.a. sensommerfesten HØSTIVAL og vinterens FASTELAVNSFEST.

De to formiddage før de nævnte festligheder har vi deltaget i møderne med de elever, der var "storebrødre og storesøstre" til de elever, der nu går i 9. klasse – og med de elever, der gik ud

Tilsynets beretning ved Århus Friskoles generalforsamling d. 14. april 2010

Århus Friskole har tilknyttet to tilsynsførende:

Bodil Nygaard, tidligere lærer og forælder på Århus Friskole, og Lars Kjær, tidligere forælder og bestyrelsesmedlem på skolen.

Om tilsynet:

Det er et lovkrav, at der skal være én eller flere tilsynsførende, der fungerer som bindeled mellem skolens forældrekreds og det offentlige. De tilsynsførende vælges af forældrekredsen for fire år ad gangen. Som tilsynsførende skal man være uvildig, dvs. hverken i familie med nogen på skolen eller ansat dér.

Tilsynet holder øje med:

Skolens samlede undervisningstilbud – især elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk

At skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre

At undervisningssproget er dansk, og at skolelederen behersker dansk i skrift og tale.

Tilsynet skal vurdere skolens undervisningsmaterialer og drøfte indholdet af undervisningsplanerne med lærere og ledelse.

Der kræves:

Mindst ét årligt besøg på skolen, og besøget skal udgøre en hel skoledag

Overværelse af undervisning i dansk – engelsk – matematik/regning

Tilsynet læser skolens hjemmeside- deltager i generalforsamlingen – har drøftelser med lærere og skoleleder – overværer undervisningen – diskuterer skolens værdigrundlag – vurderer elevernes standpunkt.

Sådan har vi gjort det i det forløbne skoleår:

Vi har fulgt med i skolens hverdag via ugebreve, læst lærermødereferater og bestyrelsesmøde referater, gennemgået årets standpunktskarakterer og årskarakterer.

Vi har deltaget i arrangementer på skolen, bl.a. sensommerfesten HØSTIVAL og vinterens FASTELAVNSFEST.

De to formiddage før de nævnte festligheder har vi deltaget i møderne med de elever, der var "storebrødre og storesøstre" til de elever, der nu går i 9. klasse – og med de elever, der gik ud

af skolen for ti år siden.

Det er møder, hvor de tidligere elevers beretninger giver en masse god information om, hvordan skolen udvikler sig, og hvor den bevæger sig hen.

Vi har ved flere besøg på skolen deltaget i undervisningen og overværet ikke kun undervisningen i dansk, regning/matematik, engelsk på forskellige klassetrin, men også undervisningen i fag som tysk, historie, geografi, naturfag, idræt, musik.

Derudover har vi deltaget i et enkelt lærermøde samt gruppemøde.

Det kan efter disse besøg og indblik i skolens undervisning og samlede liv konstateres, at elevernes standpunkt står mål med, hvad der opnås i folkeskolen – og at undervisningen er i orden, både i forhold til, hvad der kræves i folkeskolen – og også i forhold til skolens egne mål og idégrundlaget.

Herefter fortalte Lars Kjær om undervisning, han havde overværet, og fokuserede især på motivation og evaluering.

Her et par udpluk:

Matematik i 7. klasse, tilsyn d. 17.11.

Timen starter med nogle praktiske oplysninger.

7. klasse skal på et tidspunkt undervise eleverne i 4. klasse. Det aftales, hvordan det skal forløbe og hvilke aktiviteter, der skal være. Der er mange, der melder sig, og der bliver trukket lod om, hvem der skal arbejde sammen. Eleverne skal arbejde sammen to og to og forberede deres undervisning. Der kommer en del forslag til, hvad dagen kan indeholde. Det er ikke alle, der får mulighed for at være vikar i 4. klasse, men der er ingen surhed over det. Det aftales, at man så blot venter til næste gang, det skal ske.

Derefter evalueres et forberedelsesmøde vedr. fastelavnsfesten. Der snakkes, lyttes og idéudveksles. Der bliver også kort snakket om, hvad der skal ske i 8. klasse året efter, men det begynder at knibe med koncentrationen, og der bliver en del uro.

Nu går læreren straks i gang med at gennemgå nogle regnestykker. Der bliver hurtigt ro ige, og de fleste lytter aktivt med. Der hersker en afslappet stemning, enkelte taler kort og stille sammen om noget, der ser ud til at have med undervisningen at gøre. Læreren henviser til hjemmesiden *galapagos.dk*. Det er en side, som kan gøre matematik sjovere og være et godt hjælperedskab på mange niveauer. Siden kan også anbefales til forældre, der gerne vil genopfriske deres matematik.

Det er en undervisningstime, der kan bruges som et koncentreret billede på et læringsforløb. Det er godt at opleve, at der er stram faglig læring i matematik og samtidig læring i kunsten at tale og udvikle sammen. Timen er præget af stor disciplin og en afslappet atmosfære. Eleverne virker engagerede og er venlige mod hinanden.

Jeg fik fornemmelsen af, at der blev lært rigtig meget ud over matematik. Det at lave undervisning

af skolen for ti år siden.

Det er møder, hvor de tidligere elevers beretninger giver en masse god information om, hvordan skolen udvikler sig, og hvor den bevæger sig hen.

Vi har ved flere besøg på skolen deltaget i undervisningen og overværet ikke kun undervisningen i dansk, regning/matematik, engelsk på forskellige klassetrin, men også undervisningen i fag som tysk, historie, geografi, naturfag, idræt, musik.

Derudover har vi deltaget i et enkelt lærermøde samt gruppemøde.

Det kan efter disse besøg og indblik i skolens undervisning og samlede liv konstateres, at elevernes standpunkt står mål med, hvad der opnås i folkeskolen – og at undervisningen er i orden, både i forhold til, hvad der kræves i folkeskolen – og også i forhold til skolens egne mål og idégrundlaget.

Herefter fortalte Lars Kjær om undervisning, han havde overværet, og fokuserede især på motivation og evaluering.

Her et par udpluk:

Matematik i 7. klasse, tilsyn d. 17.11.

Timen starter med nogle praktiske oplysninger.

7. klasse skal på et tidspunkt undervise eleverne i 4. klasse. Det aftales, hvordan det skal forløbe og hvilke aktiviteter, der skal være. Der er mange, der melder sig, og der bliver trukket lod om, hvem der skal arbejde sammen. Eleverne skal arbejde sammen to og to og forberede deres undervisning. Der kommer en del forslag til, hvad dagen kan indeholde. Det er ikke alle, der får mulighed for at være vikar i 4. klasse, men der er ingen surhed over det. Det aftales, at man så blot venter til næste gang, det skal ske.

Derefter evalueres et forberedelsesmøde vedr. fastelavnsfesten. Der snakkes, lyttes og idéudveksles. Der bliver også kort snakket om, hvad der skal ske i 8. klasse året efter, men det begynder at knibe med koncentrationen, og der bliver en del uro.

Nu går læreren straks i gang med at gennemgå nogle regnestykker. Der bliver hurtigt ro ige, og de fleste lytter aktivt med. Der hersker en afslappet stemning, enkelte taler kort og stille sammen om noget, der ser ud til at have med undervisningen at gøre. Læreren henviser til hjemmesiden galapagos.dk. Det er en side, som kan gøre matematik sjovere og være et godt hjælperedskab på mange niveauer. Siden kan også anbefales til forældre, der gerne vil genopfriske deres matematik.

Det er en undervisningstime, der kan bruges som et koncentreret billede på et læringsforløb. Det er godt at opleve, at der er stram faglig læring i matematik og samtidig læring i kunsten at tale og udvikle sammen. Timen er præget af stor disciplin og en afslappet atmosfære. Eleverne virker engagerede og er venlige mod hinanden.

Jeg fik fornemmelsen af, at der blev lært rigtig meget ud over matematik. Det at lave

undervisning

i evaluering, idéudvikling, samtaleteknik, gruppedannelse, planlægning og en lang række skjulte kompetencer i en matematiktime, kan ud over den konkrete læring også gøre, at faget matematik forbindes med noget engageret og spændende.

Matematiktimen går fra at være tør og tung til at blive sjov og legende. Og samtidig seriøs.

Det er mit gæt, at eleverne forlod timen med god energi og mere viden, end da de ankom - og at de har bevaret lysten til at lære.

Engelsk i 5. klasse, tilsyn d. 28.januar

Der startes ca. 10 min. for sent. En enkelt elev møder først lidt før kl. 9.

Klassen skal snakke om deres opgaver, som er lavet derhjemme (eller skulle have været lavet) på baggrund af en film, klassen har set. Eleverne skulle skrive om Batman, men læreren vælger fornuftigt nok at udskyde afleveringen til den efterfølgende uge. Der er nogen uro, og det bevirker selvsagt, at nogle af drengene bliver ukoncentrerede, men det er også klart, at ikke alle er klar til at komme i skole. Nogle er simpelthen for trætte. De er åbenbart kommet for sent i seng!!!

Det er en umulig opgave for læreren.

Læreren vil afspille en sang, men her er det teknikken, der driller. Trods besværlighederne lykkes det imidlertid læreren at få de fleste til at synge med. Her er drengene endelig rigtig godt med. Måske kan sang bruges noget mere på en eller anden måde?

Eleverne skal lave en oversættelse, og i starten går det lidt trægt, men det lykkes efterhånden at få gruppearbejdet til at fungere.

Kl. 9.30 er timen slut, og af ovennævnte grunde blev den reelt kun på 30 minutter i stedet for de planlagte 50 minutter.

Det lykkedes den engagerede lærer at få en del af sin undervisning til at fungere på trods af de mange forhindringer: trætte, urolige børn, der har svært ved at høre kollektive beskeder. AV-udstyr, der ikke fungerer, en tung og dårlig luft i lokalet, børn der kommer meget for sent.

SFO, tilsyn d. 17.november

Der er denne dag indrettet tre rum til funktionerne: Las Vegas spillebule – massage – klippe/klistre-rum.

Det er fascinerende at se, hvordan der bliver leget og lært i alle tre rum. Vidt forskellige aktiviteter, men én ting virker fælles: Hvordan vi lærer at omgås andre, så alle får noget ud af det. Det vil være for meget her at beskrive alle de læringsprocesser, der foregår, men det vigtigste her er at kunne registrere, at børnene lader til at have det godt og rart. Og at de ikke bekæmper hinanden. Mens jeg sidder og overvåger nogle pigers forsøg på at komme i gang med et spil, ser jeg pludselig, hvor svært det kan være at skabe sociale relationer. De tre piger kommer via deres diskussion helt ud, hvor ingen af dem har kompetencer til at løse konflikten, som også for mig er kompliceret. Det ender med, at den ene pige giver op og tyr til at rive den anden i håret. Her griber en voksen ind, og via en styret samtale får de løst konflikten – næsten til alles tilfredshed. I en drengegruppe, hvor der spilles brætspil, er der også lidt optræk til konflikt. Men en

i evaluering, idéudvikling, samtaleteknik, gruppedannelse, planlægning og en lang række skjulte kompetencer i en matematiktime, kan ud over den konkrete læring også gøre, at faget matematik forbindes med noget engageret og spændende.

Matematiktimen går fra at være tør og tung til at blive sjov og legende. Og samtidig seriøs.

Det er mit gæt, at eleverne forlod timen med god energi og mere viden, end da de ankom - og at de har bevaret lysten til at lære.

Engelsk i 5. klasse, tilsyn d. 28.januar

Der startes ca. 10 min. for sent. En enkelt elev møder først lidt før kl. 9.

Klassen skal snakke om deres opgaver, som er lavet derhjemme (eller skulle have været lavet) på baggrund af en film, klassen har set. Eleverne skulle skrive om Batman, men læreren vælger fornuftigt nok at udskyde afleveringen til den efterfølgende uge. Der er nogen uro, og det bevirker selvsagt, at nogle af drengene bliver ukoncentrerede, men det er også klart, at ikke alle er klar til at komme i skole. Nogle er simpelthen for trætte. De er åbenbart kommet for sent i seng!!!

Det er en umulig opgave for læreren.

Læreren vil afspille en sang, men her er det teknikken, der driller. Trods besværlighederne lykkes det imidlertid læreren at få de fleste til at synge med. Her er drengene endelig rigtig godt med. Måske kan sang bruges noget mere på en eller anden måde?

Eleverne skal lave en oversættelse, og i starten går det lidt trægt, men det lykkes efterhånden at få gruppearbejdet til at fungere.

Kl. 9.30 er timen slut, og af ovennævnte grunde blev den reelt kun på 30 minutter i stedet for de planlagte 50 minutter.

Det lykkedes den engagerede lærer at få en del af sin undervisning til at fungere på trods af de mange forhindringer: trætte, urolige børn, der har svært ved at høre kollektive beskeder. AV-udstyr, der ikke fungerer, en tung og dårlig luft i lokalet, børn der kommer meget for sent.

SFO, tilsyn d. 17.november

Der er denne dag indrettet tre rum til funktionerne: Las Vegas spillebule – massage – klippe/klistre-rum.

Det er fascinerende at se, hvordan der bliver leget og lært i alle tre rum. Vidt forskellige aktiviteter, men én ting virker fælles: Hvordan vi lærer at omgås andre, så alle får noget ud af det. Det vil være for meget her at beskrive alle de læringsprocesser, der foregår, men det vigtigste her er at kunne registrere, at børnene lader til at have det godt og rart. Og at de ikke bekæmper hinanden. Mens jeg sidder og overværer nogle pigers forsøg på at komme i gang med et spil, ser jeg pludselig, hvor svært det kan være at skabe sociale relationer. De tre piger kommer via deres diskussion helt ud, hvor ingen af dem har kompetencer til at løse konflikten, som også for mig er kompliceret. Det ender med, at den ene pige giver op og tyr til at rive den anden i håret. Her griber en voksen ind, og via en styret samtale får de løst konflikten – næsten

til alles tilfredshed. I en drengegruppe, hvor der spilles brætspil, er der også lidt optræk til konflikt. Men en

ordentlig og klar afvisning af den dreng, der vil skabe lidt uro eller måske bare ind og styre spillet, gør, at det ikke udvikler sig. På mig virker det, som om de fleste børn forsøger at holde en rar og inkluderende tone. Alt i alt et miljø, jeg gerne ville have været barn i.

I de andre to rum hersker også en stille og rolig atmosfære. I klippe/klistre-rummet er der kun piger, meget koncentrerede.

I massagerummet går drenge og piger og pusler og nusser om hinanden. De får kyndig vejledning af den voksne i, hvordan man bedst giver massage. Men ellers er der ingen steder, hvor jeg får opfattelsen af, at børnene bliver overvåget, eller det er de voksne, der bestemmer, hvad der skal ske. Tværtimod er der på et tidspunkt nogle piger, der finder ud af, at jeg "bare" sidder og kikker, og så bestemmer de, at jeg vel lige så godt kan gøre mig nyttig og spidse deres farveblyanter, mens de tegner. Sådan bliver jeg også inkluderet med det, jeg kan – at spidse blyanter!

Lærernes trivsel

Derefter talte Bodil Nygaard om vigtigheden af ikke blot elevernes, men også lærernes trivsel i et skoleår, hvor meget har været nyt: Ny skoleleder, ny målsætningsdebat, nye byggeplaner m.m.

Der har været rigtig mange møder for lærerne i det forløbne år, hvad der godt kan udmatte selv den sejeste – men heldigvis har der også været rigtig megen god energi og glæde i lærergruppen.

Bl.a. energi til at uddanne sig yderligere inden for :

Konflikthåndtering,

IT-indsats

Matematik

Økonomi

Ledelse

Specialpædagogik

Og en fælles faglig rejse til Istanbul er blevet planlagt for at styrke glæden, inspirationen og trygheden i lærergruppen.

Det, at læreren trives, betyder mere end rammer og fagplaner – for hvis selve formidlingen af stoffet ikke er båret af engagement og glæde, falder resten på gulvet.

Lars Kjær og Bodil Nygaard

ordentlig og klar afvisning af den dreng, der vil skabe lidt uro eller måske bare ind og styre spillet, gør, at det ikke udvikler sig. På mig virker det, som om de fleste børn forsøger at holde en rar og inkluderende tone. Alt i alt et miljø, jeg gerne ville have været barn i.

I de andre to rum hersker også en stille og rolig atmosfære. I klippe/klistre-rummet er der kun piger, meget koncentrerede.

I massagerummet går drenge og piger og pusler og nusser om hinanden. De får kyndig vejledning af den voksne i, hvordan man bedst giver massage. Men ellers er der ingen steder, hvor jeg får opfattelsen af, at børnene bliver overvåget, eller det er de voksne, der bestemmer, hvad der skal ske. Tværtimod er der på et tidspunkt nogle piger, der finder ud af, at jeg "bare" sidder og kikker, og så bestemmer de, at jeg vel lige så godt kan gøre mig nyttig og spidse deres farveblyanter, mens de tegner. Sådan bliver jeg også inkluderet med det, jeg kan – at spidse blyanter!

Lærernes trivsel

Derefter talte Bodil Nygaard om vigtigheden af ikke blot elevernes, men også lærernes trivsel i et skoleår, hvor meget har været nyt: Ny skoleleder, ny målsætningsdebat, nye byggeplaner m.m.

Der har været rigtig mange møder for lærerne i det forløbne år, hvad der godt kan udmatte selv den sejeste – men heldigvis har der også været rigtig megen god energi og glæde i lærergruppen.

Bl.a. energi til at uddanne sig yderligere inden for :

Konflikthåndtering,

IT-indsats

Matematik

Økonomi

Ledelse

Specialpædagogik

Og en fælles faglig rejse til Istanbul er blevet planlagt for at styrke glæden, inspirationen og trygheden i lærergruppen.

Det, at læreren trives, betyder mere end rammer og fagplaner – for hvis selve formidlingen af stoffet ikke er båret af engagement og glæde, falder resten på gulvet.

Lars Kjær og Bodil Nygaard